

Språkskolan i Umeå ekonomisk förening

Org.nr. 769600-4535

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Språkskolan
i Umeå kommun

2017-02-24
2 (10)

Dnr 44-2016:5117

Tillsyn i Språkskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Språkskolan i Umeå ekonomisk förening (organisationsnummer 769600-4535) under våren 2017. Språkskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 18 och den 25 januari 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Skolinspektionen har tagit del av Skolverkets sammanställning av resultat på nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 för läsåret 2015/16.

I årskurs 3 nådde samtliga elever kravnivån på det nationella provet i svenska. I matematik ligger resultatet i nivå med riket och delproven varierar andel som nått kravnivån mellan 87,5%-100%.

I årskurs 6 uppnådde samtliga elever som genomfört nationella proven kravnivån i både svenska och engelska.

I årskurs 9 var det färre än 10 elever som genomförde nationella proven, därmed finns inget registrerat resultat.

Skolinspektionen har även tagit del av Skolverkets sammanställning av betygsresultat för Språkskolan läsåret 2015/16. I årskurs 6 har alla elever uppnått lägsta kunskapsnivå, betyg E, i samtliga ämnen. För årskurs 9 saknas offentliga uppgifter om betygsresultat på grund av för få betygssatta elever (färre än 10).

Skolinspektionens senaste skolenkät genomfördes våren 2016. Den riktade sig till elever i årskurs 5 respektive 9, personal samt vårdnadshavare. Enkäten mäter bland annat skolans måluppfyllelse beträffande trygghet och studiero.

Sammanställningarna av Skolinspektionens genomförda enkäter visar överlag på goda resultat. Resultaten från skolans undervisande personal visar på mycket goda resultat och ligger över genomsnittet för de skolenheter som besvarat enkäten på samtliga områden. Även resultatet av den enkät som genomfördes bland vårdnadshavare ligger högre på samtliga områden, i förhållande till genomsnittet. När det gäller eleverna i årskurs 5 och 9 varierar resultaten strax över eller under det genomsnittliga indexvärdet.

2017-02-24
3 (10)

Dnr 44-2016:5117

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-05-31
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2017-05-31
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
Ytterligare brister	Föreläggande	2017-05-31

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att verksamheten vid Språkskolan till stora delar uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen har dock konstaterat några brister som behöver åtgärdas. Huvudmannen behöver se till så att psykologiska insatser ingår i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Vidare behöver huvudmannen även säkerställa att elevernas slutbetyg lämnas till den kommun där skolan är belägen, samt att rektorn ser till att elever som får ett icke godkänt betyg i avslutat ämne erhåller en skriftlig bedömning av sin kunskapsutveckling.

2017-02-24
4 (10)

Dnr 44-2016:5117

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Språkskolan i Umeå ekonomisk förening att senast den 31 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Språkskolan i Umeå ekonomisk förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att psykologiska insatser ingår i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att den psykolog som ingår i skolans elevhälsa inte ingår i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Under pågående läsår har psykologen inte deltagit i elevhälsans möten eller genomfört några andra insatser på skolan.

2017-02-24

5 (10)

Dnr 44-2016:5117

När psykologen anlitas på skolan sker detta främst när skolans personal har identifierat ett behov hos enskilda elever eller elevgrupper som kräver åtgärdande insatser. Psykologen är således inte delaktig i det arbete som elevhälsan gemensamt bedriver av förebyggande och hälsofrämjande karaktär. Detta innebär att de psykologiska insatserna saknas i en viktig del av elevhälsans uppdrag.

Av skollagen framgår att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator.

I förarbetena till skollagen beskrivs att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Arbetet med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Vidare följer att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan (prop.2009/10:165 s.276).

I intervju med elevhälsan framkommer att skolans psykolog varken har varit delaktig i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet eller några åtgärdande insatser under detta läsår. Detta bekräftas av rektor i intervju. Även huvudmannen uppger i intervju att psykologen inte genomfört några insatser på skolan under detta läsår.

Rektorn uppger att den psykolog som är knuten till skolans elevhälsa finns tillgänglig vid behov. Under föregående läsår anlidades psykologen främst när det framkommit behov av åtgärdande insatser i elevgrupper eller avseende enskilda elever. Psykologen kan även användas för att genomföra utredningar avseende enskilda elever, uppger rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Språkskolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Språkskolan ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

2017-02-24
6 (10)

Dnr 44-2016:5117

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Språkskolan i Umeå ekonomisk förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen överlämnar elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen. (29 kap. 18 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att elevernas slutbetyg överlämnas till den kommun där skolan är belägen.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brister i att överlämna elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen.

Av skollagen framgår att huvudmannen för en fristående skola där betyg sätts ska lämna över elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen.

I intervju med skolans rektor framkommer att skolan inte överlämnar elevernas slutbetyg till den kommun där skolan är belägen. Detta bekräftas i intervju med huvudmannen.

2017-02-24
7 (10)

Dnr 44-2016:5117

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Språkskolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Språkskolan ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Ytterligare brister***Föreläggande***

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Språkskolan i Umeå ekonomisk förening att senast den 31 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Språkskolan i Umeå ekonomisk förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn ansvarar för att betygs sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. I de fall där ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne ska en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling i ämnet ges. (3 kap. 14 § skollagen; 10 kap. 22 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att de elever som erhållit ett icke godkänt betyg i avslutat ämne får en skriftlig bedömning av sin kunskapsutveckling i ämnet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att rektor inte säkerställer att de elever som erhållit ett icke godkänt betyg i avslutat ämne har fått en skriftlig bedömning.

Enligt skollagen ska en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling ges i det ämne där eleven erhållit ett icke godkänt betyg. Av bedömningen får även de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

2017-02-24
8 (10)

Dnr 44-2016:5117

Rektorn uppger i intervju att lärarna på skolenheten inte har gjort en skriftlig bedömning av elevens kunskaper när ett icke godkänt betyg ges i slutbetyg.

Motivering till val av verktyg

Då Språkskolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Språkskolan ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller

2017-02-24
9 (10)

Dnr 44-2016:5117

utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklings-samtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studie-utrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna

2017-02-24
10 (10)

Dnr 44-2016:5117

nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Beslutsfattare

Stina Linder
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Språkskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Fakta om Språkskolan

Språkskolan är en fristående grundskola belägen i stadsdelen Mariehem i Umeå. Huvudman är Språkskolan i Umeå ekonomisk förening med organisationsnummer 769600-4535, som bedriver verksamhet i enlighet med Skolverkets och Skolinspektionens godkännande (diarienummer 43-2001:1251 och diarienummer 310-2011:10). Skolan omfattar förskoleklass till och med årskurs 9 samt fritidshem. Vid tiden för tillsynen har skolan 160 elever i grundskolan och 20 elever i förskoleklass.

Skolan har en språkprofil och bland annat så erbjuds eleverna, förutom undervisning i svenska och engelska, erbjuds undervisning i spanska, tyska och franska som språkval. Från och med årskurs 7 finns möjlighet att läsa ytterligare ett språk, ryska eller mandarin.